

22 Οκτωβρίου 2018

Το Μάτι «αλλάζει» το δόγμα πυρόσβεσης

ΤΑΣΟΣ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ

Πυροσβέστες που πήραν μέρος στην επιχείρηση μετά τις 9.30 μ.μ. ανέφεραν ότι είτε η πίεση του νερού στους κρουνοί ήταν σε κάποιες περιπτώσεις πολύ χαμηλή («εξαρτιώμασταν αποκλειστικά από υδροφόρες») είτε τα στόμιά τους είχαν κλαπεί, με αποτέλεσμα να είναι άχρηστοι (φωτ. από τον Νέο Βουτζά).

«...Το πρόβλημα των πυρκαγιών ουσιαστικά χειροτέρευσε. Καθώς οι προειδοποιήσεις για τα σφάλματα πολιτικής δεν εισακούστηκαν, η χώρα είδε τον προϋπολογισμό του Πυροσβεστικού Σώματος να υπερδιπλασιάζεται χωρίς αντίστοιχη βελτίωση της αποτελεσματικότητας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κατά την περίοδο 1981-1997 η μέση ετησίως καείσα έκταση ήταν 46.462 εκτάρια, ενώ για την περίοδο 1998-2014 ανήλθε σε 48.952 εκτάρια παρά την ενίσχυση, αφειδώς, του Πυροσβεστικού Σώματος με μέσα δασοπυρόσβεσης. Το χειρότερο είναι ότι σε αυτό το διάστημα, περιλαμβάνονται και οι δύο χειρότερες ιστορικά αντιπυρικές περιόδους, εκείνη του 2000 με 16 νεκρούς και 1,67 εκατ. καμένα στρέμματα δασικής και αγροτικής γης και του 2007 με 80 νεκρούς, περισσότερες από 3.000 κατοικίες κατεστραμμένες ή με σοβαρές ζημιές, 2,7 εκατ. καμένα στρέμματα και ολόκληρους νομούς σε κοινωνική και οικονομική κρίση...».

Το απόσπασμα αυτό, από κείμενο του Γαβριήλ Ξανθόπουλου μέλους της επιτροπής του καθηγητή Γιόχαν Γκέοργκ Γκολντάμερ, γράφτηκε το 2016, δύο χρόνια πριν από την τραγωδία στο Μάτι. Εφέτος κάηκαν λιγότερα στρέμματα, αλλά χάθηκαν

περισσότερες ανθρώπινες ζωές απ' ό,τι το 2007 που ήταν η χρονιά-καμπή στην εκτίναξη των απωλειών/ζημιών απο δασικές πυρκαγιές. Ο κ. Ξανθόπουλος και οι πέντε συνάδελφοί του στην επιτροπή υπό τον καθηγητή Γιόχαν Γκέοργκ Γκολντάμερ που θα παραδώσει το πόρισμά της στη Βουλή πριν από το τέλος του 2018 – τα μέλη της επιτροπής έχουν δεσμευθεί να μη μιλούν στον Τύπο και στους εκπροσώπους του– φαίνεται ότι ένα από τα σημαντικότερα ερωτήματα που θα πρέπει να αντιμετωπίσουν είναι «τι πρέπει να κάνει από εδώ και εμπρός η ελληνική πολιτεία στις μεικτές ζώνες». Εκεί δηλαδή, όπως στο Μάτι, που δάσος και κατοικημένη περιοχή συνυπάρχουν.

Όπως προκύπτει από τα έγγραφα της δικογραφίας για την πυρκαγιά στο Μάτι αλλά και μαρτυρίες πρωταγωνιστών, όπως ο δήμαρχος Ραφήνας Βαγγέλης Μπουρνούς – έχει κληθεί να καταθέσει ανωμοτί– οι πυροσβέστες του τοπικού πυροσβεστικού κλιμακίου δεν τον ακολούθησαν στη «δεύτερη γραμμή άμυνας» (Κόκκινο Λιμανάκι) όταν η φωτιά πέρασε τη λεωφόρο Μαραθώνος το βράδυ της 23ης Ιουλίου. Ο κ. Μπουρνούς είπε στον γράφοντα ότι το «ζήτημα αυτό θα πρέπει να απασχολήσει τη δικαστική έρευνα», αλλά απέφυγε να μιλήσει για ευθύνες πυροσβεστών. Τα μέλη της επιτροπής Γκολντάμερ, που είναι στην πλειονότητα δασολόγοι, πιστεύουν, όπως είχαν πει σε ανύποπτο χρόνο πριν από τη σύσταση της επιτροπής, ότι «ένα μεγάλο μέρος των χρημάτων, τα 9/10, απορροφούνται για καταστολή από την Πυροσβεστική χωρίς να υπάρχουν κονδύλια για την πρόληψη».

Όταν το 1998 η Πυροσβεστική ανέλαβε από τη δασική υπηρεσία τη δασοπυρόσβεση, οι περισσότεροι από εκείνους που βρίσκονται σήμερα στην επιτροπή Γκολντάμερ θεώρησαν την κίνηση λάθος. «Η διαφορά της αστικής με τη δασική πυρκαγιά», λέει στην «Κ» ένας παλιός γενικός γραμματέας δασών, «είναι ότι η φωτιά σε αστικό περιβάλλον μένει στο ίδιο μέρος, ενώ η δασική πυρκαγιά κινείται».

Ο κ. Ξανθόπουλος σε ένα άλλο κείμενό του σημειώνει: «Και τα μέλη της επιτροπής Γκολντάμερ συμφωνούν –όπως άλλωστε και αρκετά από τα στελέχη του Πυροσβεστικού Σώματος που καλούνται τώρα από τον ανακριτή– ότι η θερμική ένταση της πυρκαγιάς πριν περάσει τη λεωφόρο Μαραθώνος ήταν τέτοια που η φωτιά δεν ήταν δυνατόν να ανακοπεί όταν επελέγη να χρησιμοποιηθεί ως αντιπυρική ζώνη (δίχως, πάντως, να υπάρξει “εγκατάσταση” από την Πυροσβεστική) χωρίς προηγουμένως να υπάρχει βοήθεια από αέρος».

«Ζήτησα να περιοριστεί η φωτιά με εναέρια μέσα αλλά δεν εισακούστηκα», είπε ο κ. Μπουρνούς. Παλαιότερα στελέχη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας θυμίζουν ότι στις φωτιές του 2007 ο τότε δασάρχης Πάρνηθας είχε εισηγηθεί την εκκένωση των καταφυγίων, των στρατιωτικών μονάδων και του καζίνο της Πάρνηθας. «Μία ώρα αργότερα η φωτιά τα σάρωνε...».

Οι καταγγελίες

Στο Μάτι αλλά και στον Νέο Βουτζά υπάρχουν πολλές καταγγελίες κατοίκων ότι η Πυροσβεστική δεν επιχειρούσε ακόμα και όταν η φωτιά είχε «ξεθυμάνει» μετά τις 8.30 το βράδυ της Δευτέρας στις πληττόμενες περιοχές. Έτσι παρουσιάστηκε το φαινόμενο πολλοί πολίτες να μπαίνουν και να βγαίνουν στο Μάτι για να διασώσουν άλλους χωρίς να επιχειρούν οι πυροσβέστες. Αλλά στελέχη του Π.Σ. που δεν εμπλέκονται στη δικαστική έρευνα είπαν στην «Κ» ότι μία σειρά από κανόνες

εμπλοκής τους (η φωτιά αντιμετωπίζεται πάντα όταν δεν έχει ξεπεράσει τη γραμμή άμυνας και οι πυροσβέστες «δεν την έχουν στην πλάτη τους» – μέσα στις πληττόμενες περιοχές υπήρχαν αυτοκίνητα και σπίτια που εκρήγνυντο) δεν επέτρεπε πριν από κάποιο χρονικό διάστημα την είσοδο στις περιοχές αυτές. Σημειώνεται ότι άνδρες της ΕΜΑΚ μπήκαν στο Μάτι μετά τις 9.30 μ.μ.

Ο δήμαρχος Ραφήνας και πολλά μέλη των επιτροπών κατοίκων στον Νέο Βουτζά και στο Μάτι είπαν στην «Κ» ότι αρκετές κατοικίες κάηκαν ακόμα και μετά τα μεσάνυχτα, αλλά πυροσβέστες που πήραν μέρος στην επιχείρηση μετά τις 9.30 μ.μ. ανέφεραν ότι η πίεση του νερού στους κρουνοί ήταν σε άλλες περιπτώσεις πολύ χαμηλή («εξαρτιόμασταν αποκλειστικά από υδροφόρες») είτε τα στόμιά τους είχαν κλαπεί (για μέταλλο...) χωρίς να έχουν αντικατασταθεί, με αποτέλεσμα να είναι άχρηστοι.

Ο τώως υπουργός Γεωργίας των κυβερνήσεων ΣΥΡΙΖΑ/ΑΝΕΛ Βαγγέλης Αποστόλου υποστηρίζει την αλλαγή του καθεστώτος της δασοπυρόσβεσης και θέλει να αξιοποιήσει την ευκαιρία της έρευνας για τη δομή της δασοπυρόσβεσης από την επιτροπή Γκολντάμερ αλλά και τη δικαστική έρευνα για το Μάτι, για να θέσει το ζήτημα της σχέσης πρόληψης/καταστολής όταν το σχετικό θέμα έρθει στη Βουλή.

«Ηθικοί αυτουργοί οι οικείοι ΟΤΑ»

Ο πρώην γενικός διευθυντής Δασών του υπουργείου Γεωργίας Ελευθέριος Φραγκιαδάκης σημειώνει στις αρχές Οκτωβρίου, σε ένα κείμενο 23 σελίδων που προκάλεσε αίσθηση, μεταξύ άλλων ότι: «Κάτω της οδού Μαραθώνος, οι τραγικές συνέπειες της πυρκαγιάς δεν οφείλονταν σε μη συντονισμό και μη εμπλοκή της πυροσβεστικής υπηρεσίας σε δασοπυρόσβεση, διότι όλα έγιναν τόσο γρήγορα, που είναι ευτύχημα που δεν δόθηκε εντολή να εμπλακούν πυροσβέστες με τα οχήματά τους στην περιοχή αυτή. Οι τραγικές συνέπειες οφείλονταν αφενός μεν στην καθυστερημένη εκκένωση της περιοχής (και θα πρέπει να διερευνηθεί, αν τελικά έγινε έγκαιρη προειδοποίηση, για εκκένωσή της) και αφετέρου στην έντονη και άναρχη οικοπεδοποίηση, πολεοδόμηση και υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, με ηθικούς αυτουργούς όχι μόνο αυτούς που ήδη σκιαγραφήθηκαν, αλλά και τους οικείους ΟΤΑ και τους φορείς σύνδεσης με παροχές κοινής ωφελείας...».

Source: <http://www.kathimerini.gr/991002/article/epikairothta/politikh/to-mati-allazei-to-dogma-pyrosveshs>

English

Mati "changes" the Firefighting Doctrine

«... The problem of fires essentially got worse. As warnings about policy errors were not heard, the country saw the fire brigade's budget doubling without a corresponding improvement in efficiency. Indicatively, it is stated that during the period 1981-1997 the average burned area per year was 46,462 hectares, while for the period 1998-2014 amounted to 48,952 hectares despite the aid, profusely, to the fire brigade by means of firefighting. The worst part is that during this time, the two worst historical fire season periods, the 2000 with 16 dead and 1.67 million are included. and 2007 with 80 dead,

more than 3,000 buildings damaged or severely damaged, 2.7 million burnt acres and whole counties in social and economic crisis... ".

This excerpt, from a text by Gabriel Xanthopoulos, a member of the committee of Professor Johann Georg Goldammer, was written in 2016, two years before the tragedy in Mati. This year, less acres were burned, but more human lives were lost than in 2007, which was the year of the increase of losses/damage caused by forest fires. Mr Xanthopoulos and his five colleagues in the Committee under Professor Johann Georg Goldammer who will deliver their findings to the Parliament before the end of 2018 – the members of the Committee are committed not to speak to the press and to his representatives – seems that they have to deal with one of the most important questions "what should the Greek state do in the mixed zones"? There that is, as in the Mati, which forest and populated area coexist.

As evidenced by the documents of the file on the fire in Mati but also testimony of protagonists, such as the mayor of Rafina Vangelis Mpournous-has been invited to testify -the firefighters of the local fire department did not follow him in the "second line of defense "(Kokkino Limanaki) when the fire crossed Marathon Avenue on the evening of July 23.

Mr. Mpournous told me that this "issue should concern judicial investigation» but refrained from talking about the responsibilities of firefighters. The members of the Goldammer committee, who are in the majority foresters, believe, as they said in an at an earlier stage before the Commission's appointment, that 'a large part of the money, 9/10, are absorbed for suppression by the fire brigade without any funds for prevention".

When the 1998 fire Brigade took over from the Forest Service fire suppression, most of those currently on the Goldammer committee considered this a wrong decision. "The difference between urban and forest fire", says to "K" an old secretary general of Forests, "is that fire in an urban environment stays in the same place, while the forest fire is moving".

Mr. Xanthopoulos in another text notes: "And the members of the Goldammer committee agree – as well as several of the fire brigade executives who are now called by the prosecutor – that the heat intensity of the fire before crossing the Marathon Avenue was such that the fire could not be halted when it was chosen to be used as a firebreak (without, however, having an "installation" of the fire brigade) without first having air support. "

"I asked for the fire to be restricted by aerial means, but I went unheeded," said Mr. Mpournous. Older executives of the fire department recall that in the fires of 2007 the then Forest Parnitha had suggested the evacuation of shelters, military units and the casino of Parnitha. "One hour later the fire swept everything..."

Complaints

In the Mati and in the Neo Voutza, there are many complaints from residents that the fire brigade did not attacked the fire even with a lower fire spread after 8.30 on Monday night in the affected areas. This is why many citizens came in and out to

rescue others without the firefighters attempting. Other Fire Brigade officials who were not involved in the judicial investigation told the "newspaper" that a series of rules of engagement (fire is always treated when the line of defense has not been exceeded and the firefighters "do not have it on their backs" – within the affected areas there were cars and houses that were exploding) did not allow some time before entering these areas. It is noted that EMAK's men entered the Mati after 9.30 p.m.

The mayor of Rafina and many members of the residents' committees in the new Voutza and in Mati told the "K" that several houses were burned even after midnight, but firefighters who took part in the operation after 9.30 p.m. reported that the water pressure on hydrants were in other cases very low ("dependent exclusively by wagons") or their inlets were stolen (for metal...) without being replaced, thus being useless.

The former Minister of Agriculture of the governments of Syriza/ANEL Vangelis Apostolou supports the change of the status of firefighting and wants to take advantage of the opportunity of Goldammer's commission but also the justice research on the Mati, to raise the issue of prevention/suppression relationship when the relevant issue comes to the Parliament.

"Ethical perpetrators the local authorities"

The former Forestry Director of the Ministry of Agriculture Eleftherios Fragiadakis pointed out in early October, in a text of 23 pages, among other things that: "Under Marathon Street, the tragic consequences of the fire were not due to non-coordination and non-involvement of the fire brigade in forest fire suppression, because everything happened so fast; it is fortunate that there was no order to engage firefighters with their vehicles in this area. The tragic consequences were due, on the one hand, to the delayed evacuation of the region (and it should be investigated, if there was an early warning, for evacuation) and, on the other, to the intense and unregulated residential development, planning and degradation of the natural environment in the region, with ethical perpetrators not only those who already outlined, but also the relevant local authorities and companies of major utilities...".